

Beste Deelnemers (door Tineke)

Hier zo meteen het bericht van het land, door Lotte. Geniet er nog maar van want ze gaat helaas de Oosterwaarde verlaten. Dat weten we zelf ook nog niet heel lang en moeten we nog erg aan wennen. Met Lotte vertrekt er een heleboel opgebouwde ervaring, een bevlogen en energieke teamleider en een sociaal bewogen mens die leiding kon geven en een grote betrokkenheid had bij ieder waar zij mee werkte. Zelf zal ik ook de humor missen die ons samen vaak redde als het even zwaar was, onvolmaakt, het werk niet af, moeilijke keuzes die gemaakt moesten worden, een groente mislukt, al dat soort sores. Met een paar goede grappen over en weer was het veel beter te dragen en hielden we elkaar vaak op de been. Maar ook de successen konden we delen, samen heerlijk trots en voldaan zijn over een gelukte actie of teelt. En, zoals jullie ook al kunnen lezen is ook Wouter gestopt hier vanwege de opleiding waar hij aan begonnen is, ook na jarenlange arbeid. Dus tja, weer een tijd van afscheid, niet altijd gemakkelijk. Ook Josine, die hier een half jaar heeft gewoond en gewerkt als stagiaire heeft volgende week alweer haar laatste week hier. Wat fijn is, is dat het werk ook wat afneemt nu de herfst heeft ingezet. Het wordt een nieuwe puzzel hoe we precies het volgende jaar vorm gaan geven qua bezetting en organisatie. Gelukkig hebben wel al heel wat in huis in ons huidige team en is onze stichting Meerwaarde actief betrokken om het geheel in goede banen te leiden. De Oosterwaarde heeft heel wat veranderingen doorstaan dus ook hier komt wel weer een weg. Ikzelf blijf ook betrokken maar met mijn gezondheidstoestand blijft het passen en meten hoeveel ik op me kan en wil nemen. Ben weer aardig goed op de been trouwens, letterlijk ook, dat is wel superfijn. Maar voldoende rust blijft belangrijk. Enfin, wordt vervolgd.

Bericht van het land (Lotte, interview door Nanneke op 26 september)

Ja, de vorige nieuwsbrief was het nog volop zomer, dat is nu wel voorbij. We hoeven niet meer te beregenen en wat scheelt dat een boel tijd, werk, elektriciteit en water. Het ging maar door dit seizoen, elke dag buizen van 4 meter tillen en verzetten naar een ander stukje land, zwaar en veel extra werk!

Ow, daar komt iemand van de Bolster om het zaad van de courgettes op te halen, ik bel je zo terug.

1000 Vierkante meter courgettes hebben we dit jaar geteeld voor de zaadteelt van de Bolster. Ongeveer 12 bedden van 1,50 meter breed en 60 meter lang. In mei hebben we daar zo'n 3000 planten op gezet. Netjes geschoffeld en verder niks meer aan gedaan. Als je steeds oogst gaat de plant steeds meer vruchten aanmaken. Doe je dat niet dan stopt de plant na 1 of 2 vruchten en gaat de plant verder afrijpen. Je krijgt dan flinke joekels van courgettes.

Het ging voorspoedig tot het courgette-geel mozaïekvirus in de planten kwam. De Bolster was daar niet zo blij mee, ze waren bang voor besmet zaad. De kans dat het virus in het zaad komt, is echter heel klein. Ze wilden het zaad wel hebben maar om besmetting van hun machine te voorkomen, moesten wij het zaad zelf uit de vruchten halen. Na wat heen en weer gebel zijn ze gelukkig toch met hun machine gekomen om die klus te klaren.

Na scheiding van vruchten en zaad heb je dan zaad met 'cougettesnot' (van die kleverige draadjes, net als bij de pompoen als je die openmaakt) er nog aan. Dat hebben we drie dagen laten staan en vervolgens alle zaden gewassen en gezeefd om zo het 'snot' eraf te spoelen. Daarna het zaad in graankisten gedaan met de ventilator erop, om ze te laten drogen. Je wilt er namelijk geen schimmel op. Op dit moment doet iemand van de Bolster de zaden in de zakken om ze mee te nemen. Het was veel meer werk dan we dachten maar we houden er wel wat aan over. Ze dachten dat het 50 kg zaad zou

opleveren maar het is zeker 70 à 80 kg geworden. Ah, ik hoor net dat het 7 zakken zijn geworden, het gewicht weten we nog niet precies. Het is een leuk idee, dat onze zaden straks door anderen worden gebruikt!

We zitten nu midden in de seizoenwissel. De kas begint leeg te raken. Augurk, snijbonen, komkommer, basilicum, het is allemaal weg. Dat geeft ruimte voor de na-teelt. Andijvie, veldsla en winterpostelein zitten al in de grond en vandaag wordt de paksoi geplant. Alleen de tomaten en de paprika's gaan zoetjes aan nog door tot ongeveer november.

Onkruid wieden ging door de droogte makkelijker en de planten houden wel van zon en warmte zolang ze maar genoeg water krijgen. De planten in de kas en de tuinbouw in de volle grond konden we met beregenen goed controleren. Het was veel werk maar dan heb je ook een prima oogst.

Op de akkers konden we niet beregenen, daar was het echt heel erg droog. De mais verdroogde, maakte nauwelijks korrels en is als snijmais geoogst. Het haver- en gerstmengsel had een extreem goede opbrengst, dus dat was mooi. Maar de baktarwe, Saludo, die we dit jaar voor het eerst teelden, had de helft van de opbrengst die ik had verwacht. Gelukkig was het genoeg voor wat we zelf nodig hadden. De 'overblijf' zou als veevoer verkocht worden. De kwaliteit van de Saludo was echter heel goed. We hebben er zelf mee gebakken en dat was super lekker.

De molenaar van Korenmolen De Leeuw in Lettele was ook heel tevreden over het Saludo graan. Hij vond het beter malen dan de vorige graansoort. Vorige week waren we daar met de Oosterwaarders op excursie. Het is een jonge molenaar, hij is heel enthousiast over zijn ambacht. Het is mooi om te zien als iemand zo met zijn vak bezig is. En wij hadden een leuk 'bedrijfsuitje'. Even wat anders doen met elkaar.

Afgelopen zaterdag was het oogstfeest op de boerderij. We waren ongeveer met 25 mensen. Het was wat nat maar iedereen kwam toch opdaven in regenpak, echt super. We konden met z'n allen onder de kapschuur beginnen met koffie en taart. Er was een vuurtje gemaakt. We hebben met elkaar 6 kuubkisten pompoenen van het land gehaald, één kuubkist met peen en een heleboel kratjes met bieten. Mooi werk met elkaar!

We hebben inmiddels afscheid genomen van Wouter en aan het eind van het seizoen stop ook ik met het werken op de Oosterwaarde. Het voelt alsof ik een relatie verbreek, het was echt een lastige beslissing. Ik heb hier

nu vijf jaar gewerkt, met fijne mensen en ik had ook altijd veel zin om te werken. Het afgelopen jaar was een uitzonderlijk jaar, zeker nadat Tineke ziek werd. Eerder werkte ik drie dagen op de boerderij en bakte twee dagen brood vanuit huis. Toen het nodig was, ging ik vijf dagen op de boerderij werken en stopte ik met het bakken. Ik had uiteraard geen idee hoe me dat allemaal zou gaan bevalen. Afgelopen seizoen is erg druk geweest en ik had niet veel tijd en ruimte om daar bij stil te staan.

Op vakantie met mijn gezin was er plotseling wel ruimte om te denken en te voelen. Ik was uit de waan van de dag en ging terugkijken naar de afgelopen periode. Zo merkte ik bijvoorbeeld dat ik behoefte blijf te hebben aan een wat vaster team. Ik heb de afgelopen jaren hier vaak afscheid moeten nemen van mensen waar ik graag mee samenwerkte. In het werk heb ik gedaan wat nodig was voor de Oosterwaarde. Daar heb ik veel van geleerd en plezier aan gehad, maar ik moet nu concluderen dat ik op zoek moet naar wat ik nu wil en wat het dichtst bij mijzelf ligt en ook past bij mijn rol binnen mijn gezin.

Dit besef kwam voor zowel mijzelf als de rest, met Tineke voorop, wel als een enorme verrassing. Maar ik heb nu geleerd dat het soms ook noodzakelijk is een beslissing te nemen die niet voor iedereen even makkelijk is. Ik ben er erg ontdaan van geweest maar heb het samen met een coach van de Biologisch Dynamische vereniging goed onderzocht, en voel nu de rust en vertrouwen dat zowel ik als de Oosterwaarde weer haar eigen weg zullen vinden. Ik blijf natuurlijk erg benieuwd hoe het hier verder zal gaan dus blijf ook nadat ik stop de Oosterwaarde met een warm hart volgen! De komende tijd zal ik proberen de lopende zaken zo goed mogelijk over te dragen aan het team. En tot slot wil ik via deze weg ook alle deelnemers en vrijwilligers bedanken voor de afgelopen vijf jaar.

Eerste verjaardag zonnepanelen!

(door Tineke)

Op 12 september lagen onze 60 zonnepanelen precies een jaar op het dak. En wat hebben ze het goed gedaan! Met de vele zonuren van afgelopen jaar hebben ze ruim meer opgebracht dan we gedacht hadden.

Wat extra fijn is, nu de energieprijzen zo hoog worden en zijn geworden!

Met een vooruitziende blik zijn we een kleine 3 jaar geleden al helemaal overgegaan op warmtepompen. We zijn zagezegd 'van het gas af'. Er draaien nu 2 flinke (bodem) warmtepompen. Dit type heet een vlakcollector en komt in Nederland niet zoveel voor, waarschijnlijk

vanwege gebrek aan grondoppervlakte. Het is een horizontaal liggend systeem, op 1,40 onder de grond in 2 delen van onze weilanden. Dat kan dus ook niet overal, je moet er de ruimte voor hebben.

Emiel, onze rekenaar in de zonnepanelengroep berichtte ons dat de zonnepanelen zeer goed gefunctioneerd hebben.

Een overzichtje: ons totale energieverbruik was afgelopen jaar 27.400 kWh. Dat is veel maar is voor alles bij elkaar: een grote koelcel, beregeningspomp, diepvriezers, bedrijfsruimtes zoals kantoor, kantine en cursus/BSO zolder en woonvoorzieningen voor omgerekend 3 huishoudens.

Dit jaar werd hiervan 21.900 kWh opgewekt door onze eigen zonnepanelen. Het feit blijft natuurlijk wel dat we bij lange na niet alles zelf rechtstreeks kunnen gebruiken. Het merendeel, ruim 14.000 kWh is teruggeleverd aan het net, wat gelukkig nog wel steeds verrekend wordt met de stroom die we afnemen.

Aan feitelijk verbruik bleef er 5.500 over. Een hele opluchting vergeleken met sommige andere terror verhalen in het MKB of bij huishoudens thuis. Eerlijkheidshalve moet er wel bij gezegd worden dat het aanleggen van die 2 warmtepompen wel een beregrote investering was die we nu nog afbetalen natuurlijk en die toen maar net aan rendabel was te noemen.

We zijn nu aan het puzzelen of we er nog een aantal panelen bij zullen leggen, op de hoge schuur. Met een eigen opslagbatterij erbij... Jammer aan dit systeem blijft wel dat je in de zomer veel te veel stroom opwekt en in de winter veel te weinig. En dat zo'n batterij het niet een half jaar voor je bewaart, maar slechts een dag of minder.

Teeltplan oktober

Volgens het teeltplan worden er de komende maand de volgende producten geleverd:

Andijvie	Appels	Biet
Chinese kool	Herfstraap	Paksoi
Palmkool	Pompoen	Prei
Raapsteel	Rammenas	Rode kool
Rucola	Sla	Snijbiet
Uien	Veldsla	Wortel

En natuurlijk aardappelen en eieren. Niet alle producten zijn de hele maand leverbaar. Sommige alleen in het begin, andere alleen aan het eind van de maand. De producten zijn ook in de boerderijwinkel verkrijgbaar. De boerderijwinkel is geopend op dinsdag- en vrijdagmiddag van 14 tot 18 uur en op zaterdagochtend van 10-13 uur.

Colofon: Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Oosterwaarde, Sallandsweg 6, 7431 PX Diepenveen.

Aan deze nieuwsbrief werkten mee: Lotte Middelkoop, Nanneke Maartense, Tineke Bakker, Erik Buiskool (red.).

De Oosterwaarde is een pergola-associatie (CSA) voor 245 deelnemende huishoudens in Deventer en omgeving die wekelijks een aandeel in de oogst ontvangen.

Alle producten van de Oosterwaarde dragen het Bio- en Demeter-keurmerk.

Boeren en vaste medewerkers zijn: Tineke Bakker, Lotte Middelkoop, Famke Dil, Suze Commandeur;

Roos Köbben, Josine Buijs, Charlie Jansen, Roby Lalkens (stagiaires);

Tanne Verhulst (deelnemersadministratie), Paul Botter (klussen en onderhoud).

e-mail: info@oosterwaarde.nl Website: www.oosterwaarde.nl

De Oosterwaarde is ook te vinden op Facebook met actuele foto's en berichtjes.

Facebookgroep recepten: Oosterwaarde Oogstrecepten.

Info over onze buiten-BSO zie Facebook: Buiten BSO de Oosterwaarde
of mail naar oosterwaardebso@gmail.com

